

[Connie Hødegaard]

god og nødvendig hjælp til dem, der arbejder med de umulige og hårdt tyngende studie-gældsbyrder. For det andet synes vi, at der er lavet en fremadrettet rentestøtteordning, som vil være en uhyre stor hjælp for dem, der ikke har givet op endnu, men som arbejder med tilbagebetalingen. De får et tilskud, der vil kunne mærkes, og derved forhindrer vi produktionen af nye gældsramte.

For det tredje lagde vi ved førstebehandlingen stor vægt på, at der ville ske en ligestilling mellem folk, der har gæld i Hypotekbanken, og folk, der har gæld i pengeinstitutterne. Det er nu sket, og det synes vi er uhyre tilfredsstillende.

Endelig synes vi for det fjerde og sidste, at hensynet til dem, der af den ene eller den anden grund undgik at optage studiegæld, har været vigtigt. Vi synes, at det forslag, der nu vedtages, har fundet en fin balance. Ingen behøver at føle sig til grin, fordi de ikke tog gæld, men ingen behøver heller livet igennem at slås med en håbløs og urimeligt byrdefuld studiegæld. Omvendt er der heller ikke mulighed for, at man kan spekulere i det gælds-saneringsforslag, vi nu vedtager.

Vi synes, det er væsentligt, at eventuel sanering sker på baggrund af en individuel bedømmelse afhængig af den enkeltes tilbagebetalingsevne og den enkeltes tilbagebetalingsvilje. Der skal ikke være en facitliste, man kan slå op i og så regne ud, hvor meget henholdsvis hvor lidt man skal af med. Man skal i videst muligt omfang forsøge at klare sine ting. Efter 12 år vil der blive lagt vægt på, hvad den pågældende med rimelighed kunne forventes at have betalt. Nogle vil så ud fra dette kriterium kunne få hel studie-gældssanering, andre vil kunne få en delvis gældssanering og dermed en hjælp til inden for en kort årrække at blive af med gælden, og endelig vil så nogle ingen hjælp kunne få, enten fordi de selv er i stand til at klare resten, eller for nogle fås vedkommende fordi de simpelt hen ikke har vist tilstrækkelig vilje til at tilbagebetale, hvad de skyldte.

Alt i alt synes vi, det er et godt og velgen-nemtænkt forlig, som der er grund til at glæde sig over ikke mindst på de studerendes og de gældsramtes vegne. Især synes vi, det er positivt, at vi har fået et så bredt forlig, fordi det også er udtryk for nogle fælles intentioner. Det skulle også sikre, at vi, såfremt der i administrationen af denne ordning skulle

opstå utilsigtede problemer, herindefra vil være i stand til at få rettet op på eventuelle skævheder.

Dette være sagt afslutningsvis til dem, der allerede nu udtrykker stor betænkelighed over dette forslag. Vi mener ikke, det er velbegrundet; vi tror, denne ordning både vil kunne administreres og være til gavn for dem, der er gældsramte, og for dem, der af al magt forsøger at undgå at blive det.

Erling Olsen (S):

Der har været en del uklarhed i forbindelse med dette forlig, og der er også meget teknik i det, og det var grunden til, at vi havde det tilbage i udvalget mellem anden og tredje behandling, men hovedlinjerne er meget klare. Vi har fået ændret konkursloven, sådan at skifteretterne kan behandle gældssanerings-sager, selv om der er studiegæld i det, og vi har fået Hypotekbanken ind som en hurtig administrativ myndighed, der med det samme kan gøre det af med den del af studiegælden, som anses for håbløs, og det giver igen håb til mennesker, som har været plaget af en uoverskuelig studiegæld.

Dernæst har vi fået indført en ret til alle studiegældsbetalere efter 12 års forløb, og jeg vil gerne understrege, at det har vist sig, at 80 pct. af alle, der har studiegæld, har en 15-årig aftale, men efter 12 års forløb kan man få bedømt sin situation og se, om man på normal vis kan klare sine ting inden for de sidste tre år, og så kan man få strøget den del, man ikke kan klare, hvis man i øvrigt har betalt i overensstemmelse med sin tilbagebetalingsevne.

Dette er hovedtrækkene, og så er der i bestemmelserne ved forskellige eksempler givet nogle retningslinjer. Det er samtidig understreget, at man må tage ganske betydelige individuelle hensyn til forsørgerforhold m.v., men det helt afgørende i dette forlig er, at alle de mennesker, der har følt sig plaget af en gæld, der for dem syntes håbløs, nu kan få strøget det håbløse og få noget, som igen giver dem håb.

Rahbæk Møller (SF):

Det er den kedelige arv efter den smalle venstre-regering, som vi nu fejer op efter – en arv, som medfører, at en generation af uddannelsessøgende har måttet leve under uri-